

Protokoll 4/2024

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 20 maj 2024 kl. 13:30-16:10, Kanslilokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Leif Bolter §§1-2
Katarina Borg Vice ordförande
Elisabet Jermsten
Desirée Johansson
Anders Johnson
Måns Lönnroth
Monica Muro de Santa Cruz
Helena Nilsson Lannegren
Catharina Nolin
Laila Reppen
Fredrik Jöngren Handläggare
Monica Hector Protokollförare
Henrik Nerlund Sekreterare
Tara Nezhadi Föredragande §1
Daniel Sandström Föredragande §2

Paragraf

§§1-4

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Björksätra 1 m.fl. del av, planärende på samråd, 2022-05725**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Björksätra 1 m.fl. del av, planärende på samråd, 2022-05725. Tara Nezhadi, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2024/121

Beslut

Beslöts avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande utformning.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra ca 220 bostäder inom fastigheterna Sätra 2:1 och Björksätra 1. Området ligger i nordöstra delen av Sätra och gränsar till Bredäng och de föreslagna byggnaderna ska komplettera områdets 1960-talsbebyggelse. Förslaget innehåller tre huskroppar i sex till åtta våningar som ska utformas som ett modernt inslag som anpassats efter platsens förutsättningar. Detaljplaneområdet ligger i direkt anslutning till tunnelbanans spårområde och planen har utformats för att hantera risker i samband med detta.

Av underlaget till planförslaget framgår att staden ämnar utveckla området längs bl.a. Björksätravägen med ny bebyggelse. Delegerade saknade en redovisning av dessa planer – vilka delar av gatans sträckning avser staden att förtäta, strategier avseende grönstruktur, byggnadshöjder och planformer borde presenterats innan enskilda planförslag går ut på samråd. Utan en ordentlig stadsbyggnadsidé om hur området ska utvecklas är det svårt att ta ställning till om de nya byggnader som planläggs i föreliggande förslag blir en bra utgångspunkt för en ny årsring.

Delegerade ansåg att det s.k. Kvartershuset, i det sammanhang det nu redovisas, är för högt för att kunna relatera till den befintliga bebyggelsen och den valda planformen är inte heller självklar på denna plats. Gestaltningen av kvarteret, som tycks avhängig av var fastighetsgränsen går, är inte heller övertygande. Det krävs mer än en gemensam takfotlinje eller specifik takvinkel för att den stora byggnadsvolymen ska kunna uppfattas som ett tillskott i området. Delegerade ansåg att förslaget behöver omarbetas med en sänkning av våningsantalet i Kvartershuset så att det inte bryter

skalan för dramatiskt mot befintlig bebyggelse. Det s.k. Brohuset kan däremot prövas som något högre, så att den tydliga skillnaden mellan vertikalt och horisontellt i relation till lamellerna behålls.

Delegerade ansåg att garaget som föreslås läggas under det västra Kvartershuset bör utgå då det finns ett överskott av parkeringsplatser i närområdet. Delegerade ville också bestämt hävda att staden måste ta ansvar för att utforma mobilitetslösningar eftersom det inte är hållbart, vare sig ur miljösynpunkt eller ekonomiskt, att lösningar ska utarbetas inom varje enskilt planförslag. Delegerade konstaterade att gårdsmiljön i kvarteret skulle kunna utvecklas till en mer trivsamt plats som dessutom skulle kunna planteras med växter som kräver god jordmån om garaget och infarten utgår ur förslaget. Föreliggande utformning med uteplats planerad på garagets tak ger, anser delegerade, inte alla samma förutsättningar att skapa en gårdsmiljö med höga vistelsevärden.

I föreliggande förslag ska bostadshusen delvis byggas på gröna ytor. I ett angränsande planområde, väster om spårområdet, finns planer på en förskola erford delegerade. Förskolan placeras i naturmark vilket betyder att ytterligare mark som nu är tillgänglig för utevistelse och lek försvinner i närområdet. Med förfarings sättet att arbeta med s.k. frimärksplaner finns det inte möjlighet att ta ställning vilken inverkan förslaget får avseende tillgång på park- och naturtillgången för boende i närområdet. Den del av parken som kommer återstå om föreliggande planförslag genomförs ska kunna hantera skyfall. Delegerade hade ingen erinran mot sådana åtgärder men vill påpeka att vistelsevärdena i parken inte får stå tillbaka utan att ytorna måste kunna fungera väl för rekreation och lek i vardagen.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/121-6 Samrådsbrev
- SR 2024/121-10 Solstudier Sätra
- SR 2024/121-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2024/121-13 Plankarta samråd SR 2024_121
- SR 2024/121-7 Solstudier Björksätra 1
- SR 2024/121-8 Solstudier Björksätra 2
- SR 2024/121-4 Mobilitetsprogram för Sätra
- SR 2024/121-5 Naturvärdesinventering
- SR 2024/121-9 Solstudier Björksätra 3

§ 2**Taffelstenen 1, planärende på samråd, 2021-03110**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Taffelstenen 1, planärende på samråd, 2021-03110. Daniel Sandström, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.
SR 2024/84

Beslut

Beslöts tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om att länkbyggnaden bör sparas i möjligaste mån samt att miljöbyggnaden bör flyttas ur siktlinjen mot panncentralen och att entrétorget tydligare bör kopplas mot Folkparksvägen.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för fastigheten Taffelstenen 1 i syfte att bevara och skydda kulturhistoriska värden och att anpassa panncentralen och kontorsbyggnaden för nya verksamheter samt att skapa byggrätt för nya bostäder i form av två punkthus. Syftet är också att bekräfta befintligt markreservat för en allmännyttig underjordisk avloppsledning (Mässtunneln) genom planområdet. Förslaget möjliggör för centrumverksamheter i panncentralen, centrumverksamheter och bostäder i kontorsbyggnaden samt bostäder i två nya punkthus i åtta våningar. Planförslaget förutsätter att panncentralens senare tillbyggnader rivs, vilket bedöms bidra till att anläggningens ursprungliga gestaltning från 1950 tydliggörs. För att möjliggöra en större och mer tillgänglig bostadsgård föreslås även länkbyggnaden mellan panncentralen och kontorsbyggnaden rivas.

Den f.d. panncentralen är en fint gestaltad anläggning med höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Delegerade ansåg att anslaget i planförslaget – att bevara och skydda dessa värden är vällovlig. Delegerade ställde sig därför mycket tveksamt till rivningen av den s.k. länkbyggnaden. Den är visserligen tillbyggd, framför allt mot norr, men den ursprungliga byggnadskroppen är, ansåg delegerade, en viktig del för att förstå anläggningen i sin helhet. Delegerade bedömde att föreslagna rivningar i övrigt inte är kontroversiella. Delegerade skulle dock vilja att stadsbyggnadskontoret utreder om det är möjligt att skapa en passage genom byggnaden ifråga och på så sätt länka samman de två bostadsgårdar som då skapas även om höjden mellan de två

gårdarna då måste få en god och funktionell lösning. Nya användningsbestämmelser för panncentralen ger möjlighet att anpassa byggnaden för publika verksamheter. Delegerade hade ingen erinran mot detta under förutsättning att inga nya fönsterupptagningar görs i byggnadens gavlar. Vidare ansåg delegerade att planbestämmelser avseende placering av skyltar för att annonsera verksamheten i huset bör införas. Planbestämmelsen ska syfta till ett förbud mot skyltar på gavlarna. Mot norr bör det stora glaspartiet återskapas i sin helhet, även vad gäller glasytornas indelning. Taket, i synnerhet takfallet mot Folkparksvägen är särskilt viktigt att freda mot åtgärder av skilda slag. Däremot ansåg delegerade att de förändringar av fasaden som underlaget presenterar mot Folkparksvägen är möjliga att godta då byggnaden framöver ska användas för nya ändamål. Enligt delegerade borde staden tillse att byggnadens nya entré blir mer tillgänglig från Folkparksvägen. Delegerade erfor att en entréyta/mindre torg som välkomnar och bjuder in besökare till byggnaden har diskuterats i området mellan fastighetsgräns och gata under planarbetets gång men fastighetsägaren och staden har inte kunnat enas i frågan. Enligt delegerades uppfattning bör staden verka för att en sådan lösning kan komma till stånd. Detaljplanejuridik och ekonomi borde kunna hanteras utifrån den långsiktigt bästa utformningen.

Planförslagets två punkthus kan, enligt delegerade, bli goda tillskott i Solberga. Delegerade uppskattade byggnadernas gestaltning och den enkelhet i uttryck som präglar dem. Det vore dock önskvärt om det går att justera läget på bostadshuset så att de även med bibehållen riktning kan makas så långt ifrån panncentralen som möjligt. Delegerade ansåg att det föreslagna miljöhus mellan det södra punkthuset och Folkparksvägen är problematiskt då det skymmer panncentralens södra gavel. Delegerade ansåg att huset bör flyttas in i planområdet alternativt att funktionen flyttas in i punkthuset.

Slutligen ville delegerade kommentera den föreslagna markplaneringen. Delegerade önskade se en lite mer sparsmakad gestaltning med inspiration från den markplanering som gjordes för fastigheten på 1950-talet av trädgårdsarkitekterna Ingrid Wedborn och Sven A. Hermelin.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/84-6 Samrådsbrev
- SR 2024/84-8 Planbeskrivning samråd
- SR 2024/84-13 Plankarta samråd SR 2024_84
- SR 2024/84-4 Antikvarisk konsekvensanalys
- SR 2024/84-9 Kulturmiljöanalys
- SR 2024/84-5 Solstudie
- SR 2024/84-2 Dagvattenutredning

§ 3**Åkeshov 1:1 m fl., planärende på samråd, 2022-15257**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Åkeshov 1:1 m fl., planärende på samråd, 2022-15257. Sekreteraren redogjorde för ärendet.

SR 2024/83

Beslut

Beslöts avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planärendet innebär att en tidigare kraftledningsgata ianspråkats för bostadsbebyggelse innehållande tre byggnadskroppar med ungefär 40 hyresrätter och 40 bostadsrätter. Kraftledningen har tunnelförlagts som en del i det större projektet Stockholms ström för att säkra elnätet för framtiden i regionen. Runt kraftledningsgatan ligger framförallt smalhus i tre distinkta, inom sig sammanhållna, grupper samt ett mindre antal ateljévillor.

Delegerade ansåg att delar av området går att bebygga samtidigt som viss föreslagen bebyggelse bör utgå. Delegerade hade också synpunkter på bebyggelsens föreslagna gestaltning och volymkomposition. Ett genomgående problem är att förslaget är gestaltat som vore det en förlängning av den befintliga smalhusbebyggelsen. Eftersom de tillkommande byggnaderna är bredare och högre än omgivningen är detta grepp inte övertygande.

Inledningsvis önskade delegerade kommentera område A, som utgörs av en bred lamell längs Snörmakarvägen. Delegerade fann platsen möjlig att bebygga men ansåg det föreslagna huset allt för klumpigt och att gestaltningen blivit en funktion av en för kraftig exploatering. Byggnaden bör omarbetas avseende såväl volym som gestaltning. Särskild omsorg bör visas den resliga sockelvåning som terrängen kräver mot tunnelbanespåren i norr.

Inom område B ansåg delegerade att det norra huset bör utgå. Byggnaden gör ett drastiskt intrång i den mest upplevelserika naturmarken och lägger sig rakt över, vad delegerade uppfattade

som skyddsvärda De Geer-moräner. I områdets södra del ansåg delegerade att ny bebyggelse kan verka berikande och att antingen ett smalare lamellhus eller en annan typologi, t.ex. punkthus kan prövas. Delegerade ville också påpeka att den tidigare föreslagna gångvägen mellan Snörmakarvägen och Knypplerskevägen inte finns redovisad i materialet och att det bör kommenteras varför den utgått.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/83-7 Samrådsbrev
- SR 2024/83-13 Planbeskrivning, samråd
- SR 2024/83-8 Plankarta, samråd
- SR 2024/83-4 Kulturmiljöanalys och antikvarisk konsekvensanalys
- SR 2024/83-12 Solstudie och illustrationer Kv A
- SR 2024/83-2 Solstudie och illustrationer Kv B
- SR 2024/83-3 Artskyddsutredning
- SR 2024/83-5 Naturvärdesinventering
- SR 2024/83-9 Fågelinventering

§ 4

Miljöprogram för Stockholms stad 2030, KS 2023/682

Återupptogs ärende hänskjutet från ordinarie sammanträde 2024-05-06 (§9) angående Miljöprogram för Stockholms stad 2030, KS 2023/682.

SR 2024/105

Beslut

Förelåg av kansliet utformat förslag till skrivelse vilket, efter ändringar som framgår av registraturet, antogs som rådet.

Uppdrogs åt kansliet att sända yttrandet till stadsledningskontoret.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/105-1 Miljöprogram 2030 för Stockholms stad remissversion
- SR 2024/105-2.1 Bilaga indikatorer, Miljöprogram 2030 för Stockholms stad

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Monica Christina,Hector	2024-05-24
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2024-05-24
Inga Margareta,Varg	2024-05-24